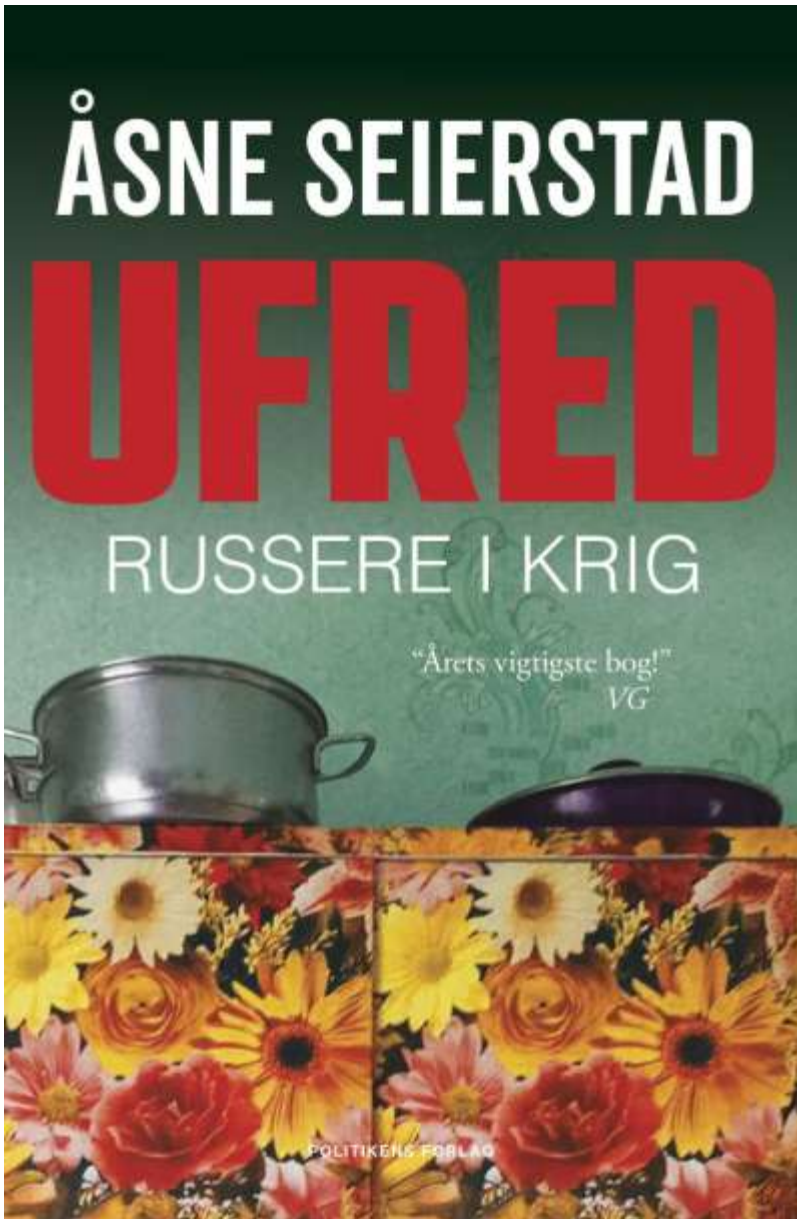

Ufred

Titel: Ufred

Forfatter: Åsne Seierstad.

Forlag: Udgivet af Politikens Forlag den 12. november 2025. 550 sider.

Vejledende pris: Kr. 320.

Anmelder: Poul Grooss

Vurdering: 4 ud af 5 bånd.

...

Bogens undertitel er "*Russere i krig*". Den norske forfatter er cand.mag. i russisk. Hun har arbejdet som journalist og tillige som krigskorrespondent. Hun har tidligere blandt andet udgivet "*Boghandleren i Kabul*", som blev bestseller i såvel USA som Storbritannien. I sin ungdom har hun studeret i Rusland, og har senere arbejdet som korrespondent i Moskva. Sagt på en anden måde: Hun har et indgående kendskab til Rusland, landets historie og den russiske befolkning.

Denne historie tager sit udgangspunkt i en illegal grænseoverskridelse. I januar 2023 flygtede en mand fra Rusland over Pasvikelva i Finnmarken og ind i Norge, hvor han søgte asyl. Det bemærkelsesværdige ved ham var, at han havde kæmpet i Ukraine for "*Wagner-styrken*". Han var russisk lejesoldat.

Forfatterens umiddelbare indskydelse var: "Ham må jeg tale med." Hun får lov af de norske myndigheder til at opsøge Wagner-soldaten og gennemføre flere interviews med ham.

Som så mange af de russiske frivillige i krigen i Ukraine – herunder også Wagner-styrken – kom han fra ikke særligt prangende kår i Sibirien. Forfatteren har som nævnt et indgående kendskab til Rusland, og nu lægger hun en plan for at afsløre lidt om soldaten, Andrej Aleksandrovitj Medvedev. Hvor kom han fra, hvem var hans forældre, og hvor gik han i skole?

Noget af det, som Åsne Seierstad interesserede sig for at få indblik i de aktuelle forhold i Rusland, lå måske ikke øverst på Putins ønskeseddel. Derfor måtte hun finde på en dækhistorie. Det var så heldigt, at den store norske polarforsker Fridtjof Nansen i 1913 havde krydset Sibirien og skrevet en bog om det: "*Gjennom Sibir*". Den bog tager hun med på rejsen ind i Rusland. Hun vil rejse den samme vej. Så starter beskrivelsen af det russiske samfund, som Andrej kom fra.

Forfatteren har en god pen. Hendes beskrivelser virker meget nøjagtige og rammende. Læseren følger Andrejs opvækst. Faren drikker. Moderen bliver dræbt ved en traktorulykke, og Andrej kommer på børnehjem. Her skal man hævde sig for at overleve og komme i respekt blandt de øvrige drenge. Det er en bog med en mængde nuancer. Der er dygtige lærere på den lokale skole. Der er også lærere, som underviser direkte i den af Putin foreskrevne

krigspropaganda. Efterhånden er en del af skolens elever faldet ved fronten i Ukraine. Det kan samfundet ikke skjule, og omfanget begynder befolkningen at kunne mærke. Om børnehjemmet erfarer læseren, at de ansatte slæber store poser med madvarer hjem. Det var noget, som børnene egentlig skulle have spist.

I den sidste del af bogen lykkes det for forfatteren at få forskellige dissidenter i tale, og man får sandelig også Putintilhængernes synspunkter serveret. En af journalisterne fra den nu forbudte avis "Novaya Gazeta" blev spurgt om, hvorfor han ikke var flygtet til Vesten? Hans svar var, at valget stod mellem "at leve i frihed uden hjemland eller i hjemlandet uden frihed". Dissidenterne siger lige ud, at der i Rusland er én mand, kun denne ene mand, der bestemmer det hele. Til gengæld møder forfatteren også typiske russere, som forklarer, at Putin jo ikke kan vide alt. Hvis noget er gået galt, så er der nok tale om en eller anden mellemlider, som ikke har gjort det godt nok. "Hvis bare Putin havde vidst det, så var dette ikke sket!"

En af forfatterens observationer om Putin er, at han i forbindelse med forliset af atomubåden "Kursk" i august 2000 fandt ud af, at hvis der er dødsofre, så skal de efterladte simpelthen overøses med kontanter, biler og andre gaver. Så bliver der kun begrænset uro, som kan håndteres. Det er videreført til de russiske ofre i krigen i Ukraine.

De frontafsnit under Den anden Verdenskrig, hvor Sovjetunionen havde de mest voldsomme tab, blev af soldaterne omtalt som "kødhakkere". Den samme glose blev senere brugt om frontafsnit i Ukrainekrigen. Åsne Seierstad nævner en episode, hvor Putins parti i Murmansk-området gerne ville gøre noget godt for de kvinder, som havde mistet sønner, ægtemænd og fædre i krigen. Partiet forærede dem en kødhakker! Det gav meget stort postyr i pressen. Mændene i partiet sagde, at forslaget var kommet fra partiets kvindefdeling. Så havde de smurt sagen af på kvinderne. Det lykkedes til sidst partiets propagandafolk at opstøve en tapper enke, som til TV oplyste, "at hun netop havde planlagt at købe en kødhakker, men det behøvede hun altså ikke nu, hvor hun lige havde fået en i rette tid!"

Det er en omfangsrig bog på 550 sider om dagens Rusland, som varmt kan anbefales. Der findes ikke nogen entydig sandhed om Rusland, men denne bog

giver mere end en facet. Den tegner et godt billede af forholdene i Putins Rusland.

Poul Grooss,
kommandør, (pensioneret)

Tilføj kommentar

Du skal **logge ind** for at kommenterer på denne samtale.

0 Beskeder

Tidligste Først

Ingen beskeder i denne samtale.